

Weereweg 104, Lutjewinkel

Quickscan Ecologie in het kader van de Wet
natuurbescherming

Aan

Fam. v.d. Berg

Van

Dolf van der Gaag

Datum

13 december 2022

Inhoudsopgave

1	Locatie en voorgenomen werkzaamheden	3
2	Conclusies en adviezen	6
2.1	Conclusies	6
2.2	Adviezen	7
3	Werkwijze	8
3.1	Doel van deze rapportage	8
3.2	Aanpak	8
4	Bureaustudie	9
4.1	Eerder uitgevoerd onderzoek	9
4.2	Natura 2000-gebieden	9
4.3	Natuurnetwerk Nederland	9
5	Resultaten	11
5.1	Flora	11
5.2	Vogels	11
5.2.1	Vogels met jaarrond beschermde nesten	11
5.2.2	Algemene broedvogels	12
5.3	Grondgebonden zoogdieren	13
5.4	Vleermuizen	13
5.5	Amfibieën	15
5.6	Reptielen	15
5.7	Vissen	16
5.8	Ongewervelden	16
5.9	Exoten	17
	Bijlage 1: Onderbouwing aanwezigheid beschermde soorten	19

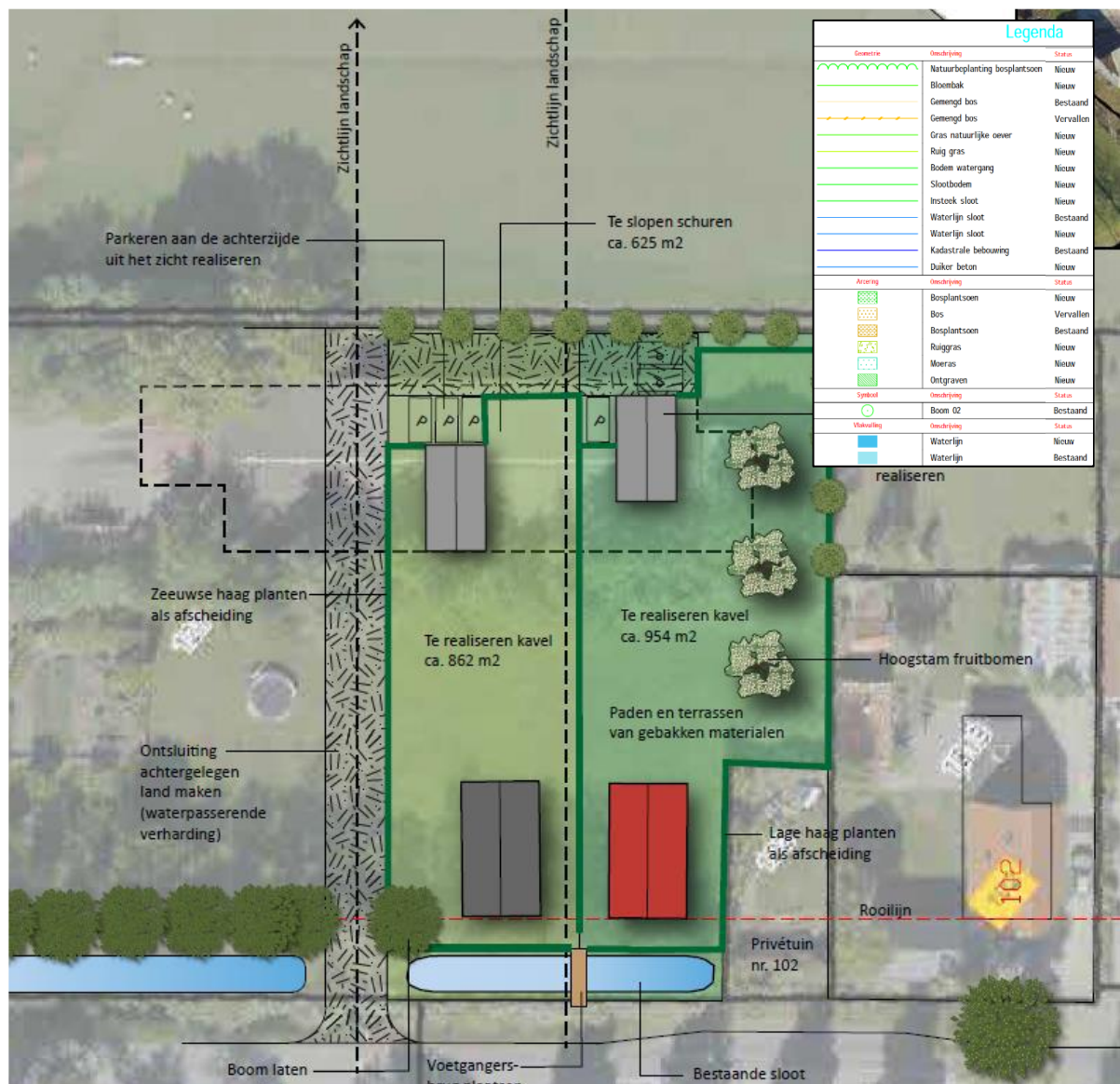
1 Locatie en voorgenomen werkzaamheden

Op de planlocatie Weereweg 104 in Lutjewinkel is een woning met diverse bijgebouwen aanwezig. Het betreft een langgerekt perceel dat parallel aan de Weereweg is gelegen. Langs de weg loopt een waterloop en het perceel wordt afgescheiden door middel van een brede boomsingel. Het perceel wordt ontsloten door een smalle uitrit bij de woning aan de noordzijde. Op deze smalle uitrit is een recht van overpad gevestigd om met landbouwvoertuigen het achtergelegen perceel te bereiken.

Figuur 1. Ligging van het projectgebied.

De initiatiefnemer heeft het voornemen om aan de zuidzijde van de planlocatie twee nieuwe woningen te bouwen aansluitend aan de dorpskern van Lutjewinkel. Dit gedeelte van het perceel is gelegen binnen de bebouwde kom. Om dit plan mogelijk te maken zal de langgerekte schuur op het perceel worden gesloopt. Verder is het noodzakelijk om een deel van de aanwezige bosplantsoenen te rooien.

Figuur 2. Voorlopig ontwerp van het projectgebied.

In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) is het noodzakelijk om de effecten van bovengenoemde werkzaamheden in kaart te brengen. Deze quickscan ecologie voorziet in deze noodzaak. De quickscan is maximaal drie jaar geldig vanaf de opleverdatum. Neem contact op met de ecoloog bij wijzigingen in de werkzaamheden en/of planning. Deze wijzigingen kunnen invloed hebben op de geldigheid van het rapport en op de conclusies.

De figuren 3 t/m 8 tonen een overzicht van het projectgebied middels foto's die tijdens het veldbezoek zijn gemaakt.

Figuur 3. Overzicht van het weiland binnen het projectgebied. Zuidoostelijke kijkrichting.

Figuur 4. Achterzijde caravanshuur met leegstaand kippenhok. Noordwestelijke kijkrichting.

Figuur 5. Aanzicht op het bosplantsoen parallel aan de caravanshuur. Noordwestelijke kijkrichting.

Figuur 6. Aanzicht op het bosplantsoen aan de zuidwest zijde van het projectgebied. Zuidoostelijke kijkrichting.

Figuur 7. Binnenzijde van de caravanshuur. noordoostelijke kijkrichting.

Figuur 8. Sloot met knotwilgen langs de Weereweg. Langs de zuidwest zijde van het projectgebied. Noordwestelijke kijkrichting.

2 Conclusies en adviezen

Na het uitvoeren van de bureaustudie en het locatiebezoek zijn de waarnemingen geïnterpreteerd. Deze onderdelen zijn te lezen in het voorliggende rapport. Onderstaande conclusies en adviezen zijn hierop gebaseerd, alsmede getoetst aan de huidige wet- en regelgeving. Let op: Eventuele wijzigingen in de scope kunnen invloed hebben op de conclusies.

2.1 Conclusies

Tabel 1 geeft aan welke beschermde gebieden aanwezig zijn en of effecten worden verwacht. Eventuele vervolgstappen zijn benoemd.

Tabel 1. Conclusies en benodigde vervolgstappen met betrekking tot beschermde gebieden.

Beschermd gebied	Afstand tot onderzoeksgebied	Verwacht effect?
NNN	± 200 m tot dichtstbijzijnde natuurgebied	Nee
Natura 2000	± 13 km tot dichtstbijzijnde natuurgebied (Zwanenwater & Pettemerduinen) en ± 13 km tot dichtstbijzijnde stikstofgevoelige natuurgebied (Zwanenwater & Pettemerduinen)	Nee

Tabel 2 geeft aan welke beschermde soorten verwacht worden in het projectgebied, of nader onderzoek benodigd is en of een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

Tabel 2. Conclusies en benodigde vervolgstappen met betrekking tot beschermde soorten.

Soortgroep	Beschermde soorten?	Nader onderzoek (NO)? (planning)	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
Grondgebonden zoogdieren	Mogelijk niet-essentieel foerageergebied wezel en hermelijn (art. 3.10 Wnb)	Nee	Nee. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht (art.1.11 Wnb). Dit is onder andere mogelijk door vanuit één kant te werken, zodat dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen naar een veilig alternatief habitat.
Vleermuizen	Mogelijk niet-essentieel foerageergebied (art. 3.5 Wnb)	Nee	Nee, mits omliggend groen en bebouwing niet beschenen wordt tijdens de werkzaamheden. Hierdoor wordt verstoring van vleermuizen voorkomen.
Algemene broedvogels	Mogelijk (art. 3.1 Wnb)	Nee, mits rooiwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen dat globaal loopt tussen 1 maart en 31 juli.	Nee, indien buiten het broedseizoen wordt gewerkt of anders middels een broedvogelinspectie wordt

Soortgroep	Beschermde soorten?	Nader onderzoek (NO)? (planning)	Ontheffing Wet natuur-bescherming nodig?
			aangetoond dat schading van nestfunctie niet aan de orde is.
<i>Vrijgestelde grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen</i>	Ja, soorten als egel, bosmuis en bruine kikker (art. 1.11 Wnb)	Nee	Nee. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht. Dit is onder andere mogelijk door vanuit één kant te werken, zodat dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen naar een veilig alternatief habitat.

2.2 Adviezen

Binnen het projectgebied worden geen streng beschermde soorten verwacht. Wel kunnen diverse soorten vleermuizen en kleine marterachtigen het terrein gebruiken als foerageergebied. Het projectgebied is echter niet essentieel voor deze soorten.

Er kunnen diverse soorten algemene amfibieën en grondgebonden zoogdieren voorkomen binnen het projectgebied. In het kader van de zorgplicht (art. 1.11 Wnb) dient hier rekening mee gehouden te worden tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Op basis van de huidige scope is nader onderzoek naar streng beschermde soorten niet benodigd. Wel dient in het kader van de zorgplicht (art. 1.11 Wnb) rekening gehouden te worden met mogelijke aanwezigheid van vleermuizen en kleine marterachtigen door zorgvuldig te werken. Dit is mogelijk door bijvoorbeeld vanuit één kant te werken, zodat dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen naar een veilig alternatief habitat.

In het kader van bovenstaande dienen ten minste de volgende maatregelen te worden genomen:

- Werkzaamheden dienen tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd te worden. Wanneer dit niet mogelijk is, dient zo min mogelijk verlichting gebruikt te worden. Eventuele verlichting mag niet, of enkel met minder dan 2 lux lichtsterkte, op vleermuisgeschikte gevels en groen gericht worden.
- De rooiwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden ter bescherming van algemene broedvogels. Het broedseizoen loopt globaal van 1 maart tot 31 juli, maar verschilt erg per vogelsoort en kan tevens per jaar enigszins verschuiven afhankelijk van de weersomstandigheden. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval ten tijde van de ingreep, ongeacht de periode. Binnen het broedseizoen werken aan of nabij groen heeft nooit de voorkeur. Als niet buiten het broedseizoen kan worden gewerkt, kunnen dergelijke werkzaamheden enkel plaatsvinden indien het projectgebied maximaal 2-3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden door een deskundig ecoloog wordt gecontroleerd op nesten van vogels en wordt vrijgegeven.
- Te allen tijde dient te worden voldaan aan de zorgplicht voor meer algemene grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling voor bestendig beheer of onderhoud en ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. Het voldoen aan de zorgplicht kan worden bereikt door al het redelijkerwijs mogelijke te doen om het schaden en doden van individuen te voorkomen.

3 Werkwijze

3.1 Doel van deze rapportage

Bij ruimtelijke ontwikkelingen waarbij sprake is van ingrepen zoals sloop, bouw, herinrichting en kap van bomen, dient vanuit de Wet natuurbescherming (Wnb) altijd aandacht te worden besteed aan mogelijke effecten op beschermde dieren, planten en natuurgebieden. Om deze mogelijke effecten van de werkzaamheden in beeld te brengen, dient voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden een ecologisch onderzoek uitgevoerd te worden. Dit onderzoek bestaat in elk geval uit een quickscan ecologie.

Het doel van dit onderzoek is om een uitspraak te doen of, en zo ja, in welke mate, de voorgenomen werkzaamheden in strijd zijn met verbodsbepalingen uit de Wnb, om zo overtredingen van deze wet te voorkomen. Er wordt gekeken naar de (mogelijke) aanwezigheid van door de Wnb beschermde natuurwaarden (flora en fauna) in en rond het project- en onderzoeksgebied. Tevens wordt bepaald wat de invloed van de (werkzaamheden omtrent de) herinrichting is op de (mogelijk) aanwezige soorten. In dit kader is de huidige quickscan ecologie uitgevoerd. Daarnaast worden eventuele vervolgstappen aangegeven die benodigd zijn om het werk uit te mogen voeren. Tot slot worden ecologische kansen benoemd voor het project.

De quickscan ecologie kan ook gebruikt worden als onderbouwing bij eventuele vergunningsaanvragen, zoals een kapvergunning (WABO). Het onderzoek dient dan als bijlage meegezonden te worden naar het bevoegd gezag.

3.2 Aanpak

Deze quickscan ecologie (QE) is een oriënterend onderzoek naar de effecten op flora, fauna en natuurgebieden die bescherming genieten vanuit de Wnb. Het onderzoek bestaat uit twee delen:

1. Bureaustudie, waarbij wordt gekeken of eerdere onderzoeken op de locatie bekend zijn en of waarnemingen van beschermde soorten in diverse databasen zijn opgenomen. Verder wordt gekeken naar eventueel aanwezige beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden en Natuur Netwerk Nederland (NNN)).
2. Locatiebezoek, met als doel een inschatting te maken van de potentie van de locatie voor beschermde soorten (Wnb) op basis van waarnemingen, aanwezige biotopen en beoordeling van bebouwing. Het locatiebezoek is een momentopname en heeft nadrukkelijk niet het karakter van een volledige veldinventarisatie.

De bevindingen zijn vastgelegd in deze rapportage, waarin de volgende onderdelen te vinden zijn:

- Een beknopte samenvatting van relevante eerdere onderzoeken op de locatie;
- Een verslag van het locatiebezoek waarbij per soortgroep aangegeven wordt welke soorten aanwezig (kunnen) zijn en of effecten worden verwacht;
- Advies over benodigde vervolgstappen.

4 Bureaustudie

4.1 Eerder uitgevoerd onderzoek

Er zijn geen relevante onderzoeken bekend in de directe omgeving van het projectgebied.

4.2 Natura 2000-gebieden

De locatie ligt op circa 13 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen (figuur 9). Gezien de afstand en het karakter van de ingreep, worden geen effecten verwacht van bijvoorbeeld geluid, trillingen en verlichting. Het meest dichtbijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied is tevens Zwanenwater & Pettemerduinen. Gezien de tussengelegen afstand en de geringe omvang van het project worden geen effecten verwacht van stikstofdepositie.

Vervolgstappen wat betreft gebiedsbescherming van Natura 2000-gebieden zijn niet benodigd.

Figuur 9. Ligging projectgebied in relatie tot dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied "Zwanenwater & Pettemerduinen" (ca. 13 km).

4.3 Natuurnetwerk Nederland

Het poldergebied ten noordoosten van het projectgebied is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland-gebied ligt op circa 200 meter van het projectgebied (figuur 10). Directe effecten worden gezien de afstand redelijkerwijs uitgesloten.

Vervolgstappen wat betreft gebiedsbescherming van Natuurnetwerk Nederland zijn niet benodigd.

Figuur 10. Ligging projectgebied in relatie tot dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland (200 m).

5 Resultaten

Het locatiebezoek vond plaats op 3 december 2022 (1 °C, 1 Bft, bewolkt, droog). Tijdens het locatiebezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker en zaklamp. Het volledige gebied is visueel onderzocht op biotoop en mogelijke verblijfplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten. Het betreft een momentopname waarbij een inschatting wordt gemaakt van de geschikte habitats en de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten flora en fauna op basis van biotoopeisen ondersteund door verspreidingsgegevens.

Onderstaand wordt per soortgroep besproken of beschermde soorten zijn aangetroffen en/of worden verwacht, welke effecten verwacht worden en of vervolgstappen benodigd zijn. Uitgebreide onderbouwing voor het uitsluiten of aanwezig achten van soorten is te vinden in bijlage 1.

5.1 Flora

Resultaten

Tijdens het locatiebezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden op basis van de aanwezige biotoop in combinatie met verspreidingsgegevens ook niet verwacht. Verspreidingsgegevens geven aan dat enkel de groenknolorchis voor kan komen in de omgeving van het projectgebied.

De groenknolorchis komt voornamelijk voor op open, zonnige en voedselarme gronden. De projectlocatie bestaat voornamelijk uit weiland, bosplantsoen en bebouwd terrein. De aanwezigheid van de groenknolorchis wordt daarmee uitgesloten.

Effecten

Er zijn geen beschermde planten aangetroffen binnen het project- en onderzoeksgebied en deze worden ook niet verwacht. Effecten zijn daarmee redelijkerwijs uitgesloten.

Vervolgstappen

Er worden geen effecten verwacht. Vervolgstappen in het kader van soortbescherming van flora zijn daarom niet benodigd.

5.2 Vogels

5.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Resultaten

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het projectgebied 3 nesten aangetroffen in het bosplantsoen en omringende bomen. Twee van de nesten bevonden zich op ca. 2 meter hoogte en waren te klein voor soorten met een jaarrond beschermd nest. Één nest bevond zich in een boom grenzend aan het projectgebied. Echter is bekend van dit nest dat dit elk jaar gebruikt wordt door een koppel kraaien (persoonlijke waarneming).

Effecten

Er zijn geen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aangetroffen binnen het projectgebied en deze worden ook niet verwacht. Effecten zijn daarmee uitgesloten.

Vervolgstappen

Er worden geen effecten verwacht. Vervolgstappen in het kader van soortbescherming van vogels met een jaarrond beschermd nest zijn daarom niet benodigd.

5.2.2 Algemene broedvogels

Resultaten

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende algemene broedvogels waargenomen, waaronder een foeragerende merel in de tuin van Weerweg 104, een houtduif in het bosplantsoen aan de zijde van de Weerweg en een winterkoning.

De categorie 5-broedvogelsoort zwarte kraai geniet enkel een jaarronde nest- of rustplaatsbescherming als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In de directe omgeving is een nest van kraaien aanwezig (boom naast de carport). Deze boom blijft behouden volgens de huidige scope. Verder zijn er voldoende alternatieven in de omgeving, waardoor aanvullende bescherming niet benodigd is.

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden in december, waardoor nesten van vogels niet in gebruik waren. Het kan verder niet op voorhand worden uitgesloten dat in de rest van het projectgebied tijdens de werkzaamheden meer nesten van algemene broedvogels aanwezig zijn.

Effecten

Het nest van de kraaien blijft behouden en er zijn voldoende alternatieven in de omgeving. Bij het vergraven van oevers en/of watergangen, het werken in grasland en het werken aan of langs struweel en bosschage kunnen nesten worden verstoord en vernietigd. De nesten van algemene broedvogels zijn beschermd wanneer deze in gebruik zijn als broedlocatie. Dit is voornamelijk het geval tijdens het broedseizoen, dat globaal loopt tussen 1 maart en 31 juli. Deze periode kan echter sterk verschillen en is afhankelijk van de weersomstandigheden en vogelsoort. Geldend is daarom de aanwezigheid van een nest dat in gebruik is op het moment van de ingreep, ongeacht de periode. Soorten zoals de houtduif kunnen bijvoorbeeld het hele jaar door broeden.

Vervolgstappen

Vervolgstappen ten aanzien van algemene broedvogels zijn niet benodigd indien de volgende maatregel getroffen wordt:

- De rooiwerkzaamheden dienen plaats te vinden buiten het broedseizoen van vogels, dat loopt van circa 1 maart tot 31 juli.

Binnen het broedseizoen werken aan of nabij groen heeft nooit de voorkeur. Als niet buiten het broedseizoen kan worden gewerkt, kunnen dergelijke werkzaamheden enkel plaatsvinden indien het project- en onderzoeksgebied maximaal 2-3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden door een deskundig ecoloog wordt gecontroleerd op nesten van vogels en wordt vrijgegeven. Wanneer nesten aanwezig en in gebruik zijn mogen op deze locatie(s) en in een nader te bepalen zone rondom de nesten geen versturende werkzaamheden uitgevoerd worden tot de jongen het nest permanent verlaten hebben. Het uitvoeren van werkzaamheden binnen het broedseizoen vormt daarmee een risico voor de planning van het project.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Resultaten

Volgens verspreiding kunnen kleine marterachtigen (wezel en hermelijn) voorkomen binnen en rondom het projectgebied.

Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte verblijfplaatsen aangetroffen voor de wezel en hermelijn (art. 3.10 Wnb). Er zijn namelijk geen rommelige hoekjes, ruimtes onder bebouwing of holtes onder bomen. Er zijn bij nadere inspectie ook geen sporen of uitwerpselen aangetroffen. Aanvullend is het terrein relatief intensief onderhouden, waardoor weinig onder begroeiing aanwezig is als dekking voor kleine marterachtigen. In de omgeving zijn wel tuinen aanwezig waar verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn. Ook de aanwezigheid van loslopende huiskatten zorgt ervoor dat verwacht kan worden dat kleine marterachtigen niet aanwezig zullen zijn binnen het projectgebied.

Het terrein kan gebruikt worden als foerageergebied van de wezel en hermelijn. Echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig (tuinen, bermen en overig agrarisch gebied).

Het projectgebied vormt geschikt biotoop voor algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals verschillende algemene (spits)muizen en egels.

Effecten

Vanwege verspreidingsgegevens, afwezigheid van geschikte verblijfplaatsen en voldoende alternatief functioneel leefgebied, worden effecten op verblijfplaatsen van wezels en hermelijnen uitgesloten.

Wel dient rekening gehouden te worden met mogelijk aanwezige kleine marterachtigen in het kader van de zorgplicht (art. 1.11 Wnb)

Er kunnen algemene soorten grondgebonden zoogdieren aanwezig zijn binnen het projectgebied. Deze kunnen worden verstoord of in het ergste geval gedood worden tijdens de werkzaamheden. Voornamelijk is dit van toepassing bij het bouwrijp maken van de kavels.

Vervolgstappen

Effecten op wezel en hermelijn worden over het algemeen uitgesloten. Enkel vanuit de zorgplicht dient net als voor algemene grondgebonden zoogdieren rekening gehouden te worden met eventuele aanwezige kleine marterachtigen.

Egel, algemene (spits)muizensoorten zijn door de provincie Noord-Holland vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingen. Ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is voor deze soorten niet benodigd. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht (art. 1.11 Wnb), waarbij al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het schaden van aanwezige dieren en planten te voorkomen. Dit is onder andere mogelijk door per dag in één richting te werken, zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen naar een veilige alternatieve omgeving. Ook dienen structuren zoals bergen met (bouw)materialen en kruidachtigen met zorg en bij voorkeur buiten de winterslaaperperiode van de egel te worden verwijderd (niet in periode oktober/november tot maart/april).

5.4 Vleermuizen

Resultaten

Verblijfplaatsen:

In de omgeving zijn enkele woningen die geschikt zijn als verblijfplaats voor diverse soorten vleermuizen. Binnen het projectgebied is een schuur aanwezig (in gebruik als caravanstalling). Deze schuur bestaat uit een metalen golfplaat dak en muren. De muren zijn versterkt met houten platen.

Echter zijn de platen en vooral de aansluiting met het dak dermate open, waardoor veel tocht ontstaat (zie figuur 11). Verwacht wordt dat er geen vleermuizen gebruik maken van deze schuur als vaste rust en verblijfplaats.

Figuur 11. Ruimtes langs de dakrand van de schuur.

De bomen (exclusief knotwilgen) binnen het projectgebied hebben geen holtes. De knotwilgen zijn relatief laag en dermate ver doorgerot, waardoor de holtes erg vochtig zijn en daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen (controle uitgevoerd tijdens het veldwerk).

Foerageergebied:

Het projectgebied biedt geschikt foerageergebied voor vleermuizen, vooral de bosplantsoenen. Echter is in de directe omgeving meer bosplantsoen aanwezig en diverse tuinen en laanbomen die als alternatief kunnen dienen.

Vliegroute:

Langs de Weereweg is een bomenrij aanwezig die een lijnvormig element vormt. Het kan niet worden uitgesloten dat deze bomen een essentiële verbindende functie hebben voor vleermuizen. Echter lijkt op grotere schaal deze route niet een duidelijke functie te hebben. Het projectgebied is niet essentieel voor het functioneren van deze vliegroute.

Effecten

Verblijfplaatsen:

Aangezien er geen verblijfplaatsen worden verwacht binnen het projectgebied zijn effecten ook uitgesloten.

Foerageergebied:

Er wordt geen essentieel foerageergebied verwacht binnen het projectgebied. Wel dient het projectgebied als niet-essentieel foerageergebied. Aanwezige vleermuizen kunnen door niet-gerichte verlichting verstoord worden tijdens de werkzaamheden.

Vliegrouete:

De bomen langs de Weereweg zijn geen onderdeel van het projectgebied. Effecten op de mogelijk vliegrouete worden daarmee uitgesloten.

Vervolgstappen

Vleermuizen zijn binnen de Wet natuurbescherming beschermd onder de Habitatrichtlijn. Het is daarom verboden om vleermuizen opzettelijk te doden of te vangen, om vleermuizen opzettelijk te verstoren en om de voortplantings- of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of vernielen.

Er is geen nader onderzoek benodigd naar vleermuizen. Wel dient de volgende maatregel getroffen te worden om verstoring te voorkomen:

- Werkzaamheden dienen tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd te worden. Wanneer dit niet mogelijk is, dient zo min mogelijk verlichting gebruikt te worden. Eventuele verlichting mag niet, of enkel met minder dan 2 lux lichtsterkte, op gevels van omliggende woningen en groen gericht worden.

5.5 Amfibieën

Resultaten

Binnen het projectgebied is oppervlaktewater aanwezig in de vorm van een sloot (zie figuur 8). Deze sloot valt echter jaarlijks droog, waardoor optimaal leefgebied voor amfibieën niet aanwezig is. Desondanks kunnen algemene soorten, zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander voorkomen binnen het projectgebied.

Effecten

Bij de voorgenomen werkzaamheden kunnen de hierboven genoemde amfibiesoorten worden verstoord of in het ergste geval worden gedood.

Vervolgstappen

De gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander zijn door de provincie Noord-Holland algemeen vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten. Er dient wel te allen tijde rekening gehouden te worden met de zorgplicht (art. 1.11 Wnb), waarbij al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het schaden van dieren te voorkomen. Dit is onder andere mogelijk door het verwijderen van vegetatie uit te voeren vanuit één kant. Ook dient tijdens de kwetsbare overwinteringsperiode extra voorzichtig te worden gehandeld in verband met eventueel overwinterende amfibieën onder opgeslagen materiaal.

5.6 Reptielen

Resultaten

Binnen en in de omgeving van het projectgebied zijn geen waarnemingen bekend van reptielen, zoals ringslang en zandhagedis. Deze komen volgens verspreidingsgegevens ook niet voor in en rond het

projectgebied. De inrichting van het projectgebied als tuin, grasveld en bosplantsoen geven ook geen aanleiding om hieraan te twijfelen. Aanwezigheid van beschermde reptielen wordt hiermee uitgesloten.

Effecten

Er zijn geen beschermde reptielen aangetroffen binnen het projectgebied en deze worden ook niet verwacht. Effecten zijn daarmee uitgesloten.

Vervolgstappen

Er worden geen effecten verwacht. Vervolgstappen zijn daarom niet benodigd.

5.7 Vissen

Resultaten

Binnen het projectgebied is oppervlaktewater aanwezig in de vorm van een sloot (zie figuur 8). Deze sloot valt echter jaarlijks droog, waardoor optimaal leefgebied voor vissen niet aanwezig is. Mogelijk dat een enkele stekelbaars of kleine modderkruiper een (tijdelijk) leefgebied vindt in deze sloot.

Effecten

Het is onwaarschijnlijk dat bij de voorgenomen werkzaamheden aan de watergangen aanwezige vissoorten worden geschaad. Echter is het mogelijk dat een enkele aanwezige vis wordt verstoord.

Vervolgstappen

Algemene vissoorten zoals stekelbaars en kleine modderkruiper zijn door de provincie Noord-Holland algemeen vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten. Er dient wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Dit is mogelijk door werkzaamheden aan de sloten uit te voeren buiten de kwetsbare perioden van de vissen (enkel tussen 15 juli en 15 oktober, of tussen 15 oktober en 1 maart bij watertemperatuur tussen de 5 en 20 °C).

5.8 Ongewervelden

Resultaten

Volgens verspreidingsgegevens komen er enkel een aantal beschermde vlindersoorten voor in de ruime omgeving van het projectgebied ten aanzien van ongewervelden. Het biotoop van het projectgebied is niet geschikt voor duinparelmoervlinder en kommavlinder. Deze hebben namelijk een duin of anderzijds zandige biotoop nodig.

De Grote vos heeft als waardplanten voornamelijk lepen en zoete kers. De bosplantsoenen binnen het projectgebied bestaan voornamelijk uit zwarte els. Gezien de verspreiding en de afwezigheid van geschikte waardplanten wordt de aanwezigheid van de Grote vos ook uitgesloten.

Effecten

Er zijn geen beschermde ongewervelden aangetroffen binnen het projectgebied en deze worden ook niet verwacht. Effecten zijn daarmee uitgesloten.

Vervolgstappen

Er worden geen effecten verwacht. Vervolgstappen zijn daarom niet benodigd.

5.9 Exoten

Resultaten

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de aanwezigheid van invasieve en exotische plantensoorten. Binnen het projectgebied zijn dergelijke soorten niet aangetroffen.

Effecten

Invasieve exotische plantensoorten zijn niet aangetroffen binnen het projectgebied. Negatieve effecten met betrekking tot verspreiding van dergelijke plantensoorten door de werkzaamheden worden daardoor redelijkerwijs uitgesloten.

Vervolgstappen

Doordat invasieve exotische plantensoorten binnen en in de directe omgeving van het projectgebied niet worden verwacht, zijn vervolgstappen niet benodigd.

6 Bronnen, deskundigheid en aansprakelijkheid

Gebruikte bronnen en literatuur

- Kennisdocumenten beschermde soorten, BIJ12.
- Verspreidings- en soortgegevens beschermde plantensoorten (FLORON), amfibieën, reptielen en vissen (RAVON) en ongewervelden (De Vlinderstichting).
- Verspreidings- en soortgegevens beschermde soorten: Waarneming.nl

Onderbouwing ecologische deskundigheid

Voorliggende rapportage is opgesteld door D.O. van der Gaag Msc. Dolf is afgestuurd aan de universiteit van Groningen. Hij heeft een Bachelor in “ecologie en evolutie” en “Mariene biologie”. Verder heeft Dolf een Master in “Ecology and evolution”. Door ervaring als ecooloog bij Ingenieursbureau Movares en het Ingenieursbureau van de gemeente Rotterdam, wordt ruim voldaan aan de eisen van RVO ten aanzien van ecologische deskundigheid.

Aansprakelijkheid

Voorliggende rapportage is met zorg samengesteld op basis van kennis en kunde van de auteur. Auteur neemt geen verantwoordelijkheid voor eventuele (juridische) gevolgen door de resultaten van voorliggende rapportage of het uitgevoerde onderzoek.

Bijlage 1: Onderbouwing aanwezigheid beschermde soorten

In onderstaande tabel worden de beschermde soorten (art. 3.5 en 3.10) beschreven. Hierbij wordt gekeken naar verspreiding en geschiktheid van het biotoop. Soorten waarvan verspreidingsgegevens duidelijk aangeven dat deze niet aanwezig is binnen het projectgebied, zijn niet beschreven in onderstaande tabel. De aanwezigheid van beschermde soorten van art. 3.1 (vogels) wordt hier niet besproken vanwege de afwezigheid van geschikte nestgelegenheden.

Soort	Voorkomen (o.b.v. verspreiding)	Verwachte aanwezigheid binnen het projectgebied (o.b.v. verspreiding en veldbezoek)
Zoogdieren		
Gewone baardvleermuis	Ja	Nee (enkel niet-essentieel foerageergebied): In de omgeving zijn enkele woningen die geschikt zijn als verblijfplaats voor diverse soorten vleermuizen. Binnen het projectgebied is een schuur aanwezig (in gebruik als caravanstalling). Deze schuur bestaat uit een metalen golfplaat dak en muren. De muren zijn versterkt met houten platen. Echter zijn de platen en vooral de aansluiting met het dak dermate open, waardoor veel tocht ontstaat. Verwacht wordt dat er geen vleermuizen gebruik maken van deze schuur als vaste rust en verblijfplaats. De bomen (exclusief knotwilgen) binnen het projectgebied hebben geen holtes. De knotwilgen zijn relatief laag en dermate ver doorgerot, waardoor de holtes erg vochtig zijn en daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
Gewone dwergvleermuis	Ja	Nee (enkel niet-essentieel foerageergebied): In de omgeving zijn enkele woningen die geschikt zijn als verblijfplaats voor diverse soorten vleermuizen. Binnen het projectgebied is een schuur aanwezig (in gebruik als caravanstalling). Deze schuur bestaat uit een metalen golfplaat dak en muren. De muren zijn versterkt met houten platen. Echter zijn de platen en vooral de aansluiting met het dak dermate open, waardoor veel tocht ontstaat. Verwacht wordt dat er geen vleermuizen gebruik maken van deze schuur als vaste rust en verblijfplaats. De bomen (exclusief knotwilgen) binnen het projectgebied hebben geen holtes. De knotwilgen zijn relatief laag en dermate ver doorgerot, waardoor de holtes erg vochtig zijn en daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Nee (enkel niet-essentieel foerageergebied): In de omgeving zijn enkele woningen die geschikt zijn als verblijfplaats voor diverse soorten vleermuizen. Binnen het projectgebied is een schuur aanwezig (in gebruik als caravanstalling). Deze

		<p>schuur bestaat uit een metalen golfplaat dak en muren. De muren zijn versterkt met houten platen. Echter zijn de platen en vooral de aansluiting met het dak dermate open, waardoor veel tocht ontstaat. Verwacht wordt dat er geen vleermuizen gebruik maken van deze schuur als vaste rust en verblijfplaats. De bomen (exclusief knotwilgen) binnen het projectgebied hebben geen holtes. De knotwilgen zijn relatief laag en dermate ver doorgerot, waardoor de holtes erg vochtig zijn en daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.</p>
Kleine dwergvleermuis	Ja	<p>Nee (enkel niet-essentieel foerageergebied): In de omgeving zijn enkele woningen die geschikt zijn als verblijfplaats voor diverse soorten vleermuizen. Binnen het projectgebied is een schuur aanwezig (in gebruik als caravanstalling). Deze schuur bestaat uit een metalen golfplaat dak en muren. De muren zijn versterkt met houten platen. Echter zijn de platen en vooral de aansluiting met het dak dermate open, waardoor veel tocht ontstaat. Verwacht wordt dat er geen vleermuizen gebruik maken van deze schuur als vaste rust en verblijfplaats. De bomen (exclusief knotwilgen) binnen het projectgebied hebben geen holtes. De knotwilgen zijn relatief laag en dermate ver doorgerot, waardoor de holtes erg vochtig zijn en daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.</p>
Laatvlieger	Ja	<p>Nee (enkel niet-essentieel foerageergebied): In de omgeving zijn enkele woningen die geschikt zijn als verblijfplaats voor diverse soorten vleermuizen. Binnen het projectgebied is een schuur aanwezig (in gebruik als caravanstalling). Deze schuur bestaat uit een metalen golfplaat dak en muren. De muren zijn versterkt met houten platen. Echter zijn de platen en vooral de aansluiting met het dak dermate open, waardoor veel tocht ontstaat. Verwacht wordt dat er geen vleermuizen gebruik maken van deze schuur als vaste rust en verblijfplaats.</p>
Meervleermuis	Ja	<p>Nee (enkel niet-essentieel foerageergebied): In de omgeving zijn enkele woningen die geschikt zijn als verblijfplaats voor diverse soorten vleermuizen. Binnen het projectgebied is een schuur aanwezig (in gebruik als caravanstalling). Deze schuur bestaat uit een metalen golfplaat dak en muren. De muren zijn versterkt met houten platen. Echter zijn de platen en vooral de aansluiting met het dak dermate open, waardoor veel tocht ontstaat. Verwacht wordt dat er geen vleermuizen gebruik maken van deze schuur als vaste rust en verblijfplaats. De bomen (exclusief knotwilgen) binnen het projectgebied hebben geen holtes. De knotwilgen zijn relatief laag en dermate ver doorgerot, waardoor de holtes erg vochtig zijn en daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.</p>
Rosse vleermuis	Ja	<p>Nee (enkel niet-essentieel foerageergebied):</p>

		De bomen (exclusief knotwilgen) binnen het projectgebied hebben geen holtes. De knotwilgen zijn relatief laag en dermate ver doorgerot, waardoor de holtes erg vochtig zijn en daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee (enkel niet-essentieel foerageergebied): In de omgeving zijn enkele woningen die geschikt zijn als verblijfplaats voor diverse soorten vleermuizen. Binnen het projectgebied is een schuur aanwezig (in gebruik als caravanstalling). Deze schuur bestaat uit een metalen golfplaat dak en muren. De muren zijn versterkt met houten platen. Echter zijn de platen en vooral de aansluiting met het dak dermate open, waardoor veel tocht ontstaat. Verwacht wordt dat er geen vleermuizen gebruik maken van deze schuur als vaste rust en verblijfplaats. De bomen (exclusief knotwilgen) binnen het projectgebied hebben geen holtes. De knotwilgen zijn relatief laag en dermate ver doorgerot, waardoor de holtes erg vochtig zijn en daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
Tweekleurige vleermuis	Mogelijk/onw aarschijnlijk	Nee: Tweekleurige vleermuizen verblijven in hoge gebouwen (appartement complexen of flatgebouwen). In de omgeving en binnen het projectgebied zijn geen gebouwen aanwezig die hieraan voldoen.
Watervleermuis	Ja	Nee (enkel niet-essentieel foerageergebied): In de omgeving zijn enkele woningen die geschikt zijn als verblijfplaats voor diverse soorten vleermuizen. Binnen het projectgebied is een schuur aanwezig (in gebruik als caravanstalling). Deze schuur bestaat uit een metalen golfplaat dak en muren. De muren zijn versterkt met houten platen. Echter zijn de platen en vooral de aansluiting met het dak dermate open, waardoor veel tocht ontstaat. Verwacht wordt dat er geen vleermuizen gebruik maken van deze schuur als vaste rust en verblijfplaats. De bomen (exclusief knotwilgen) binnen het projectgebied hebben geen holtes. De knotwilgen zijn relatief laag en dermate ver doorgerot, waardoor de holtes erg vochtig zijn en daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.
Boommarter	Ja	Nee: Er zijn geen sporen van boommarter aangetroffen. Ook zijn er geen geschikte verblijfplaatsen (zoals takkenhopen, holle bomen of andere rommelige hoekjes) aangetroffen. De omgeving bestaat voornamelijk uit weiland en tuinen. Er is weinig tot geen robuust bosachtig biotoop aanwezig. De aanwezigheid van boommarter wordt daarom ook niet verwacht.
Bosmuis*	Ja	Mogelijk: Mogelijk in bosplantsoen randen.
Bunzing	Ja	Nee:

		De bunzing is volgens verspreidingsgegevens niet in de directe omgeving aanwezig. Wel zijn er waarnemingen van de bunzing in de ruimere omgeving. Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikt verblijfplaatsen aangetroffen voor de bunzing. (geen rommelige hoekjes, ruimtes onder bebouwing of holtes onder bomen). Vanwege verspreidingsgegevens en afwezigheid van geschikt biotoop wordt de aanwezigheid van de bunzing redelijkerwijs uitgesloten.
Dwergmuis*	Ja	Mogelijk: Mogelijk in bosplantsoen randen en tuinen in de omgeving.
Dwergspitsmuis*	Ja	Mogelijk: Mogelijk in bosplantsoen randen en tuinen in de omgeving.
Egel*	Ja	Mogelijk: Mogelijk in bosplantsoen randen en tuinen in de omgeving.
Gewone bosspitsmuis*	Ja	Mogelijk: Mogelijk in bosplantsoen randen.
Haas*	Ja	Ja, maar geen effecten: In de directe omgeving zijn hazen aanwezig volgens verspreidingsgegevens. De hazen vinden voedsel in het agrarisch gebied en verblijven naar alle waarschijnlijkheid in hazenlegers in weilanden en bermten. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van hazen aangetroffen binnen het projectgebied. Geen legers, uitwerpselen of hazenpaadjes. Gezien de afwezigheid van sporen wordt de aanwezigheid van hazen binnen het projectgebied uitgesloten.
Hermelijn	Ja	Ja, maar geen effecten: De Hermelijn is volgens verspreidingsgegevens in de directe omgeving aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte verblijfplaatsen aangetroffen voor de hermelijn. Er zijn namelijk geen rommelige hoekjes, ruimtes onder bebouwing of holtes onder bomen. En het terrein is relatief intensief onderhouden, waardoor weinig onderbegroeiing aanwezig is als dekking voor kleine marterachtigen. In de omgeving zijn wel tuinen aanwezig waar verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn. Het terrein kan gebruikt worden als foerageergebied van de hermelijn. Echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig (tuinen, bermten en overig agrarisch gebied). Vanwege verspreidingsgegevens, afwezigheid van geschikte verblijfplaatsen en voldoende alternatief functioneel leefgebied, worden effecten op eventueel aanwezige hermelijnen uitgesloten.
Huisspitsmuis*	Ja	Mogelijk: Mogelijk in bosplantsoen randen en tuinen in de omgeving.
Konijn*	Ja	Nee:

		Konijnen komen voornamelijk aan de kust voor in de kop van Noord-Holland. Er zijn geen waarnemingen bekend van konijnen in en rond het projectgebied. Aanwezigheid wordt daarom op basis van verspreidingsgegevens uitgesloten.
Rosse woelmuis*	Ja	Mogelijk: Mogelijk in bosplantsoen randen en tuinen in de omgeving.
Veldmuis*	Ja	Mogelijk: Mogelijk in bosplantsoen randen en tuinen in de omgeving.
Vos*	Ja	Mogelijk: Het projectgebied kan mogelijk onderdeel zijn van het functioneel leefgebied van de vos. Er zijn echter geen aanwijzingen voor verblijfplaatsen van de vos binnen het projectgebied.
Waterspitsmuis	Ja	Nee: De waterspitsmuis kan aanwezig zijn in de omgeving van de projectlocatie. Echter is de waterspitsmuis een soort die erg gevoelig is voor concurrentie en zoekt daarom vaak waterrijke plekken die ongeschikt zijn als leefomgeving voor andere soorten muizen. Het enige waterbiotoop dat aanwezig is binnen het projectgebied is de sloot aan de Weereweg. Deze sloot voldoet echter niet aan de eisen van de waterspitsmuis (wordt regelmatig gemaaid en is erg steil). Verder zijn er waarschijnlijk diverse andere soorten muizensoorten aanwezig in de omgeving. De aanwezigheid van de waterspitsmuis binnen het projectgebied wordt daarmee uitgesloten.
Wezel	Ja	Ja, maar geen effecten: De Wezel is volgens verspreidingsgegevens in de directe omgeving aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte verblijfplaatsen aangetroffen voor de Wezel. Er zijn namelijk geen rommelige hoekjes, ruimtes onder bebouwing of holtes onder bomen. En het terrein is relatief intensief onderhouden, waardoor weinig onder begroeiing aanwezig is als dekking voor kleine marterachtigen. In de omgeving zijn wel tuinen aanwezig waar verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn. Het terrein kan gebruikt worden als foerageergebied van de hermelijn. Echter is er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig (tuinen, berm en overig agrarisch gebied). Vanwege verspreidingsgegevens, afwezigheid van geschikte verblijfplaatsen en voldoende alternatief functioneel leefgebied, worden effecten op eventueel aanwezige Wezels uitgesloten.
Woelrat*	Ja	Mogelijk: Mogelijk in bosplantsoen langs de sloot aan de Weereweg en tuinen in de omgeving. De sloot valt echter droog en heeft een vrij steile oever, waardoor het biotoop niet optimaal is.
Amfibieën		

Rugstreepad	Ja	Nee: Er is geen oppervlakkig of tijdelijk water in de omgeving. Verder bestaat het projectgebied voor een groot deel uit bosplantsoen en weiland. Er zijn daardoor minimale mogelijkheden tot het ingraven voor de winter. De verspreiding geeft aan dat er nooit rugstreepadden in de omgeving zijn waargenomen. Wel aan de kust in de duinen. Op basis van verspreiding en minimale geschiktheid wordt de aanwezigheid van de rugstreepad uitgesloten.
Bruine kikker*	Ja	Mogelijk: Er is een sloot aanwezig aan de Weereweg die mogelijk geschikt is voor algemene amfibie soorten. De sloot valt echter jaarlijks droog, waardoor de geschiktheid niet optimaal is.
Gewone pad*	Ja	Mogelijk: Er is een sloot aanwezig aan de Weereweg die mogelijk geschikt is voor algemene amfibie soorten. De sloot valt echter jaarlijks droog, waardoor de geschiktheid niet optimaal is.
Kleine watersalamander*	Ja	Mogelijk: Er is een sloot aanwezig aan de Weereweg die mogelijk geschikt is voor algemene amfibie soorten. De sloot valt echter jaarlijks droog, waardoor de geschiktheid niet optimaal is.
Meerkikker*	Ja	Mogelijk: Er is een sloot aanwezig aan de Weereweg die mogelijk geschikt is voor algemene amfibie soorten. De sloot valt echter jaarlijks droog, waardoor de geschiktheid niet optimaal is.
Bastaardkikker*	Ja	Mogelijk: Er is een sloot aanwezig aan de Weereweg die mogelijk geschikt is voor algemene amfibie soorten. De sloot valt echter jaarlijks droog, waardoor de geschiktheid niet optimaal is.
Dagvlinders		
Monarchvlinder	Mogelijk/onw aarschijnlijk	Nee: Er is 1 waarneming geweest van de Monarchvlinder in Petten in 2016. Verder zijn er geen waarnemingen geweest van deze soort in de omgeving. De aanwezigheid van de Monarchvlinder binnen de projectlocatie is daarmee redelijkerwijs uit te sluiten.
Duinparelmoervlinder	Mogelijk/onw aarschijnlijk	Nee: De Duinparelmoervlinder is een soort van droge schrale graslanden. Volgens verspreidingsgegevens wordt hij vrijwel uitsluitend in de duinen aangetroffen. Gezien de voedselrijke omgeving en de locatie van de projectlocatie wordt de aanwezigheid van de Duinparelmoervlinder uitgesloten.
Grote vos	Ja	Nee:

		Verspreiding geeft aan dat de Grote vos niet voorkomt in de directe omgeving van de projectlocatie. Wel in de ruimere omgeving. De Grote vos heeft als waardplanten voornamelijk lepen en zoete kers. De bosplantsoenen binnen het projectgebied bestaan voornamelijk uit zwarte els. Gezien de verspreiding en de afwezigheid van geschikte waardplanten wordt de aanwezigheid van de Grote vos uitgesloten.
Kommavlinder	Mogelijk/onw aarschijnlijk	Nee: De Kommavlinder komt volgens verspreidingsgegevens voornamelijk voor in de duinen en op de eilanden. Het is een soort van zandgronden en duinen. De projectlocatie bestaat voornamelijk uit klei en is daardoor niet geschikt als leefgebied. Gezien de verspreidingsgegevens en de afwezigheid van geschikt biotoop, wordt de aanwezigheid van de Kommavlinder uitgesloten.
Vaatplanten		
Groenknolorchis	Mogelijk/onw aarschijnlijk	Nee: De groenknolorchis komt voornamelijk voor op open, zonnige en voedselarme gronden. De projectlocatie bestaat voornamelijk uit weiland, bosplantsoen en bebouwd terrein. De aanwezigheid van de groenknolorchis wordt daarmee uitgesloten.
Reptielen		
Zandhagedis	Mogelijk/onw aarschijnlijk	Nee: Er zijn geen zandige (duinachtige) biotopen aanwezig binnen het projectgebied. De verspreiding geeft aan dat de soort voornamelijk in de duinen voorkomt en niet in het agrarische gebied van de kop van Noord-Holland. De aanwezigheid van de zandhagedis wordt daarmee uitgesloten.

*soorten aangegeven met een asterisk zijn vrijgesteld door de provincie Noord-Holland bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Met de inwerkingtrede van de Wet natuurbescherming is de natuurwetgeving gedecentraliseerd. Hierdoor ontstaan er verschillen tussen de provincies. Ook op het gebied van soorten die vrijgesteld zijn. Deze vrijstelling is opgenomen in het eerste lid van [Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming](#).

Toelichting vrijstelling

De vrijstelling geldt in voor de soorten hierboven genoemd, mits het gaat om handelingen die worden verricht in verband met:

- a. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting;
- b. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. bestendig gebruik.